

Wet passende eigen bijdrage huishoudelijke hulp

Vraag 1 van 3

Welke opmerkingen heeft u bij het Wetsvoorstel eigen bijdrage huishoudelijke hulp?

Wij onderschrijven het belang van het dempen van de vraag naar huishoudelijke ondersteuning in situaties dat inwoners op een beroep doen op de Wmo vanuit financiële motieven. Dit draagt er immers aan bij dat huishoudelijke hulp vanuit de Wmo beschikbaar blijft voor de meest kwetsbare inwoners.

Wij vragen ons echter af in hoeverre het wetsvoorstel daadwerkelijk dit effect heeft. Wij verwachten niet dat het wetsvoorstel zal leiden tot uitstroom uit de Wmo van mensen die de hulp particulier zouden kunnen regelen. Ook verwachten we geen sterke demping van de instroom van cliënten met hogere (midden)inkomens. Daarmee zijn de opbrengsten van het wetsvoorstel zeer onzeker.

Tegenover de onzekerheid over het effect staat de uitname uit het gemeentefonds van € 95 miljoen vanaf 2025, het jaar dat de wet in werking treedt. Dit brengt voor de gemeenten een financieel risico met zich mee.

Zowel voor inwoners als gemeenten en aanbieders leidt het wetsvoorstel tot een toename van de complexiteit. De regel is ingewikkelder dan het huidige abonnementstarief wat tot meer vragen en meer administratieve handelingen leidt. Wij delen de zorg van de VNG (eindrapport uitvoeringstoets) met betrekking tot het tijding inregelen van de systemen en zorgvuldige communicatie met cliënten rond de invoering van de regeling.

Onduidelijk is in hoeverre de hogere eigen bijdrage samenvallen met negatieve inkomenseffecten die optreden als gevolg van andere regelingen die boven bepaalde inkomensgrenzen niet van toepassing meer zijn.

In de voorgestelde systematiek genieten de allerhoogste inkomens een zeker voordeel ten opzichte van lagere inkomens door het maximum van € 255.

Het is niet helder waarom een vrijstelling wordt voorgesteld voor niet AOW-gerechtigde meerpersoonshuishoudens (huishoudens waarvan 1 of beide partners niet AOW-gerechtigd zijn). Ook in deze huishoudens kunnen substantiële inkomens aanwezig zijn die een eigen bijdrage rechtvaardigen.

Wij kunnen ons niet vinden in de argumentatie waarmee de eigen bijdrage alleen op huishoudelijke ondersteuning wordt toegepast. Het argument hiervoor is dat voor huishoudelijke hulp particuliere alternatieven voorhanden zijn en voor andere Wmo voorzieningen niet. Enerzijds is het de vraag of in de huidige markt (betaalbare) particuliere hulp beschikbaar is. Anderzijds is het de vraag of ook voor andere Wmo voorzieningen geen particuliere alternatieven beschikbaar zijn.

Wij bepleiten een eigen bijdrage regeling die op alle Wmo voorzieningen betrekking heeft. Vanuit de wens de vraag naar huishoudelijke ondersteuning te dempen en het oneigenlijk gebruik dat zich juist hier voordoet te stoppen, is de keuze voor een eigen bijdrage voor huishoudelijke hulp begrijpelijk. In onze visie is het vragen van een eigen bijdrage geen doel op zich, maar vooral een middel om te stimuleren dat inwoners zo veel mogelijk zelf hulp en ondersteuning regelen vanuit eigen kracht en netwerk. Een eigen bijdrage regeling zou daarom Wmo breed van toepassing moeten zijn.

Al met al vragen wij ons af of de onzekere gevolgen voor inwoners en gemeenten opwegen tegen inspanningen die nodig zijn om de wet te implementeren en uit te voeren. In hoeverre is dit een duurzame regeling? Wij willen graag voorkomen dat inwoners en cliënten steeds weer worden geconfronteerd met dergelijke wijzigingen.

Vanuit de gemeenten bezien is er behoefte aan een coherente eigen bijdrage regeling voor de Wmo die ook goed is afgestemd op andere eigen bijdrage regelingen en toeslagen. Daaraan vooraf gaat wellicht de vraag in hoeverre huishoudelijke hulp een voorziening vanuit de Wmo zou moeten blijven.

Vraag 2 van 3

Verwacht u dat het wetsvoorstel effect zal hebben op u of uw organisatie, en zo ja, op welke manier? Zijn er effecten van het wetsvoorstel die niet beschreven staan in de toelichting en zo ja, welke zijn dit?

De inkomensafhankelijke bijdrage en het pauzeren van deze bijdrage leiden tot een toename van complexiteit die (veel) extra werk met zich meebrengt in de communicatie met cliënten en in administratieve zin.

Wij voorzien dat het wetsvoorstel slechts een beperkt effect in waar het gaat om uitstroom van cliënten of de demping van de instroom. Ook kunnen wij niet inschatten wat de opbrengsten van de eigen bijdrage zullen zijn. Tegenover deze onzekerheden staat een uitname uit het gemeentefonds van € 95 miljoen vanaf 2025. De gemeente lopen hierdoor een financieel risico.

De gevolgen voor inwoners en cliënten zijn niet geheel duidelijk, zeker daar waar er sprake is van een samenloop met andere regelingen en toeslagen. Indirect kan dat gevolgen hebben voor gemeenten in geval dit tot financiële problemen leidt.

Vraag 3 van 3

Welke suggesties en verbeteringen stelt u voor bij het Wetsvoorstel eigen bijdrage huishoudelijke hulp?

Overweeg een lagere inkomensgrens waarboven de eigen bijdrage van toepassing is.

Overweeg het maximum te verhogen tot de kostprijs van de voorziening. (Zodat de hoogste inkomens evenredig bijdragen.)

Onderzoek de gevolgen van het wetsvoorstel voor inwoners/cliënten waarbij sprake is van een samenloop met andere regelingen/toeslagen en stem de regeling hierop af.

Laat de eigen bijdrage regeling op alle Wmo voorzieningen van toepassing zijn.

Stem de eigen bijdrage regeling voor de Wmo af op de eigen bijdrage regeling voor de Wlz (zodat er geen financiële drempels zijn voor "doorstroom" van de Wmo naar de Wlz indien dit op zorginhoudelijke gronden wenselijk is).

Vervang de voorgenomen uitname uit het gemeentefonds door afspraken over het monitoren van de effecten van de maatregelen en de uitname uit het gemeentefonds om de financiële risico's voor gemeenten weg te nemen.